

[Poul Møller.]

noget af den efterspørgsel, der er efter obligationer, og mindske den efterspørgsel, der er efter kreditforeningsobligationer, hypotekforeningsobligationer, og hvad der ellers kan være af løbende obligationer på markedet. Derfor synes jeg, som også det ærede medlem hr. Henry Christensen sagde det, at der fuldstændig mangler en linje, en helhed i regeringens økonomiske politik. Det understreges ved vedtagelsen af præmieobligationslånet, men også af selve den kendsgerning, at man altså ikke på eget initiativ, men som følge af et brev fra Danmarks Nationalbank farer til at fremsætte dette lovforslag få dage før folketingets ferie. Vi har peget på nationalbankdirektørens tanke, som han rejste, da han var direktør i Bikuben, om at gennemføre indeksregulerede obligationer; vi har sagt, at man burde forsøge dette og se, om ikke man herigennem kunne skabe nogen interesse for obligationerne. Vi har ikke fået nogen tilslutning; der er blevet nedsat et udvalg, men inden dette udvalg er færdigt med sit arbejde, står vi altså over for at skulle regulere og restriktionere 2 år frem i tiden på en helt anden måde.

Vi har erklæret os villige til — også før valget — i det udvalg, der i fjor behandlede hypotekforeningsloven, at gå med til en gennemgående ændring af såvel kreditforeningsloven som hypotekforeningsloven med det sigte at ændre disse lange låns løbetid, forkorte deres løbetid, så vi derigennem skabte større realopsparing i samfundet, og måske også at begrænse deres lånemuligheder gennem sådanne generelle ændringer i kreditforenings- og hypotekforeningsloven; men dette problem er jo ikke taget op i den folketingssamling, som nu er ved at være forbi. Endelig har vi lige så tit peget på, at der må lægges en udgiftspolitik til rette, så det offentlige ikke selv dræner opsparingsmulighederne og på den måde er forspand for inflationen.

Jeg har gerne villet fremsætte disse generelle betragtninger, fordi det er selve disse problemer, som er skyld i den manglende balance; det er så spørgsmålet, om denne manglende balance kan rettes op ved ligesom at trykke et låg ned i kedlen, der er i kog, og så håbe på, at dette låg er tilstrækkeligt stærkt til at dæmpe trykket og ikke

får det hele til at springe i luften. Det er det, der er ideen i lovforslaget, at nu skal man ad restriktiv vej prøve på at gennemføre en dæmpning i obligationsudbuddet, og dér har vi naturligvis vor skepsis over for restriktionerne.

Det er helt klart — den erfaring har sikkert alle ærede medlemmer — at det er lettere at indføre restriktioner end at komme af med dem igen. I boligudvalget har man været stærkt optaget af problemet om at komme af med byggerestriktionerne. Det var så nemt en decemberdag i 1959 at udstede et cirkulære om igangsættelsesstop for byggeriet, men har man først gjort det, så er det, jeg havde nær sagt forbandet, men det må jeg vel ikke sige for den højtærede formand, men så er det så overordentlig vanskeligt at komme væk fra sådanne restriktioner igen.

Nogle ærede medlemmer kan huske, da man en januardag i 1932 besluttede at indføre en valutacentral midlertidigt for 3 måneder. Det var en restriktion; man var i en økonomisk vanskelig situation, og man måtte indføre en restriktionspolitik, sagde man, derfor skulle man overlade til Danmarks Nationalbanks valutakontor at give tilladelse til, hvem der skulle importere her til landet, og hvem der ikke skulle. Da de tre måneder var gået, måtte man forlænge denne lov, og siden har man forlænget den, således at vi her i de sidste dage på ny har kunnet vedtage den såkaldte valutalog, som stadig har sammenhæng med det, der blev indført i 1932 for en 3 måneders periode.

Her står vi altså overfor at starte en restriktion. Vi skal se at komme væk fra reguleringer på byggeriets område, og så må man regulere kapitalmarkedet, og denne regulering af kapitalmarkedet vil man gøre restriktiv og vilkårlig, men hvordan slipper man af med den igen? Så længe man har de restriktioner, opdømmes behovet, og så tør man ikke gå fra dem igen, fordi der er et for stort opdæmmed behov. Alle de, der ikke kan få lån i dette år eller til næste år, må gå og vente, og den dag, restriktionerne bliver ophævet, kommer de med deres lånebegæringer, og så kommer den udvikling igen, som man netop ønskede at undgå.

Vi har jo set tidligere, hvordan vi ad restriktiv vej kan udskyde problemerne,